

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 5. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

Le Guins Manifest

URSULA K. LE GUIN
"BÆREPOSETEORIEN OM
FIKTION" Oversat af Karsten Sand
Iversen Forlaget Virkelig og
Laboratorium for Æstetik og Økologi
1...

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og bringer desuden andre litterære læsninger, klummer, skønlitterære og essayistiske originaltekster

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan man se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem de skriver om.

Links til digitale tidsskrifter mm.

- The Lit Hub - The Best Of The Literary Internet
- The Public Domain Review

Steinbeck-tema i Den smalle bog

- Læs Egil Hvid-Olsens introduktioner til ni af hovedværkerne

onsdag den 17. juni 2020

Kvinder i kunst

Dorte Kirkeby Andersen: "Anna Klindt Sørensen. Det grafiske værk", Hrymfaxe 2017, 144 sider, indbundet, 175 kr.
Agnete Brinch: "Women Who Change The World", 2017, www.agnetebrinch.dk, 250 kr.

Af Egil Hvid-Olsen.

Anna Klindt Sørensen (1899-1985) var en maler, der kunne få en udsigt, et interiør, et stilleben, ja, selv en husmur til at dirre af liv. Selvom hun ikke var bange for at bruge vinkler, er der noget afrundet, blødt og bevægeligt over hendes motiver. Dette fremstår tydeligst i hendes malerier, men også hendes grafiske værk er besjælet af bevægelse, hvilket man kan forvise sig om ved at studere de litografier, ætsninger m.m., der er gengivet i bogen "Anna Klindt Sørensen. Det grafiske værk". De

indledende otte sider tekst om de benyttede teknikker, værkernes kronologi samt nogle biografiske oplysninger er forfattet af Dorte Kirkeby Andersen, der tidligere har beskæftiget sig med AKS (som kunstneren selv underskrev sig) og bidraget til den udmærkede om end lidt tørre bog "Anna Klindt Sørensen 1899-1985" fra 2015. Efter teksten følger den komplette gengivelse af Sørensens grafiske arbejder. De fleste af disse værker er sort/hvide, men enkelte er farvelagt med akvarel.

Kvindelige former

Anna Klindt Sørensens gengivelser af kvinder springer i øjnene, idet de alle fremstår med ypperlige former: Brede hofter, kraftige balder, faste topmaver og runde bryster. Det er, som om alt det særlige ved kvindekroppen er blevet forstørret en smule. Det er store, stærke matroner med selvbevidsthed og erotisk glød, der træder frem. At dette er en bevidst fremstillingsform fra kunstnerens side bliver tydeligt i en ætsning, der forestiller en flok balletdanserinder (s. 59). Et særligt kendetegn ved ballerinaer er deres tynde lemmer. Men i Sørensens udgave er de præcis lige så fyldige som hendes øvrige kvindefigurer. Senere i sit oeuvre begynder hun dog at gengive kvinder med mindre runde former (s. 124f.).

Massevis af streger

Sørensens motiver begrænsede sig dog ikke til kvinder. Hun valgte for eksempel også ofte at gengive interiører og landskaber. En stor del af Sørensens grafiske værker er præget af mangfoldige streger. Nogle gange synes stregerne at tildække selve motivet, så man skal se ekstra godt efter for at opdage, hvad værket forestiller. Andre gange vokser motivet klart frem af stregmyriaderne. Dog formåede AKS også at ridse udtryksfulde motiver frem med ganske få streger.

Sørensens portrætter er meget forskellige, fra de helt simple (s. 80) over et picassoinspireret kvindeansigt (s. 88) til en næsten naturalistisk gengivelse (s. 55). Mange af disse værker er udtryksfulde på en måde, der vækker ens lyst til at lære de portrætterede at kende.

AKS må have været ganske kompromisløs, hvilket kommer til udtryk i værket "Myg på Gudenå" (s. 134). I den mængde streger, der fylder papiret, tror jeg, at jeg kan få øje på en enkelt myg. Måske øjner man også en robåd, men resten unddrager sig genkendelig form. Det er naturligvis ret irriterende, indtil man kommer i tanke om, hvordan det er at befinde sig en sommerdag ved en å med myggene svirrende omkring sig. Man

Få en mail, når Den smalle bog udkommer

Email address...

Få en mail når Den smalle bog udkommer

Email address...

Op bag månens ansigt

Få en mail, når Den smalle bog udkommer

Email address...

Slå op i Den smalle bog

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

- ▼ 2020 (25)
 - ▶ juli (4)
 - ▼ juni (5)
 - Fejl i kraft af ufejlbarlighed
 - [Kvinder i kunst](#)
 - [Le Guins Manifest](#)
 - [Fra ét sted til noget andet - fastholdt glimtvis](#)
 - [Cirklen har et centrum](#)
 - ▶ maj (3)
 - ▶ april (2)
 - ▶ marts (4)
 - ▶ februar (3)
 - ▶ januar (4)
- ▶ 2019 (49)
- ▶ 2018 (43)
- ▶ 2017 (36)
- ▶ 2016 (34)

vifter med hænderne for at få dem væk, slår i blinde på de steder, hvor man synes at kunne mærke deres stik, virrer med hovedet og spytter for at få den, der var dum nok til at flyve ind i ens mund, ud. Al denne aktivitet medfører, at man næsten intet ser af det, der omgiver en. Konturerne fortoner sig, akkurat som i Sørensen's tryk.

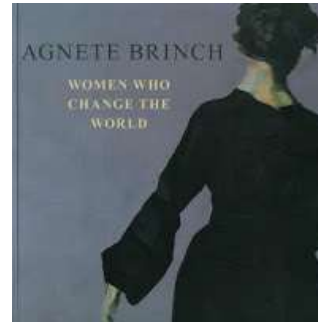
Antallet af Anna Klindt Sørensen's grafiske arbejder overstiger 400. Der er altså rigeligt at gå på opdagelse i, hvilket Forlaget Hrymfaxe har gjort muligt med den fornemme bogudgivelse.

FN's femte verdensmål

Mens Anna Klindt Sørensen havde sin særlige måde at gengive kvinder på som ét blandt mange motiver, har Agnete Brinch valgt at fokusere udelukkende på kvinder i sin maleriserie og dertil hørende bog "Women Who Change The World". Bortset fra Anna Klindt Sørensen's portrætter af navngivne kvinder, er de kvinder, der befolker hendes værker, anonyme. Sådan forholder det sig ikke med Brinch's portrætter.

Agnete Brinch maler kendte kvinder, som har inspireret hende både kunstnerisk og personligt (hvis det ellers kan adskilles). Brinch oplyser selv sin ambition, nemlig "at understøtte FN's femte af i alt sytten verdensmål; at fremme kvinders og pigers universelle rettigheder og muligheder." (s. 78).

Med baggrund i denne ambition kunne man have forventet portrætter af politiske kvindeforkæmpere som Mathilde Fibiger eller Malala Yousafzai, men Brinch fokuserer i højere grad på kvindelige kunstnere, der skabte en karriere på trods af, at det ikke var normalt for kvinder på de tidspunkter, de levede og virkede.

Portrætmosaikker

Dog lægger Agnete Brinch anonymt ud, idet hun præsenterer læserne for en Hammershøipastiche, hvor den gengivne kvinde med bortvendt ansigt forbliver ukendt (s. 7). Snart følger der imidlertid en mere af slagsen, hvor kvindens identitet er kendt. Her er det nemlig Hammershøis søster, Anna, der portrætteres i både Hammershøis originalværk og Brinch's pastiche (s. 13).

Brinch har en fascinerende brug af forskelligfarvede penselstrøg, der lægger sig op ad hinanden og danner et ansigt med et væld af lysindfald og skygger. I et smukt portræt af forfatterinden Sigrid Undset fremstår hendes ansigt nærmest som en farvemosaik (s. 17).

Sorte områder

Flere portrætter er dækket af sorte områder, der skaber "fristed for potentielle fantasier" (s. 3). Sådan forklarer Trine Ross, der har skrevet bogens forord, det i hver fald. Men kan det ikke også være glemslens mørke, der lægger sig over de portrætterede? Et mørke, som Agnete Brinch hjælper dem helt eller delvist ud af. En anden mulighed er, at de sorte områder markerer de dele af de portrætteredes personlighed, som kun de selv kendte til. Hvis portrætkunstnere skulle være helt ærlige, burde de nok altid placere større eller mindre sorte områder på deres portrætter, for alle mennesker holder vel en større eller mindre kerne hemmelig for andre. Derfor vil der altid være sorte huller i kendskabet til de portrætterede.

I enkelte portrætter bruges det sorte på en lidt anden måde. Maleren Marie Krøyer skildres som delt mellem lys og mørke (s. 35). Mens den ene side af hendes ansigt er tydeligt, skimtes kun hendes øje i den anden, mørklagte side. Dette kan hentyde til de dilemmaer, hun stod i til halsen. Dels var hun maler som sin mand P.S. Krøyer, men levede i en tid, hvor det var svært at konkurrere med repræsentanter for det modsatte køn. Dels var ægteskabet udfordrende, fordi hendes mand led af voldsomme sindssygeanfald. Måske var det dette, der fik hende til at forelske sig i den svenske komponist Hugo Alfvén. Hun forlod P.S. Krøyer og blev gift med Alfvén, men ægteskabet var langt fra uproblematisk. Således levede hun sit liv i skiftende lys og skygge, hvilket tydeliggøres i Brinch's portræt af hende. Et andet portræt, hvor mørket spiller en markant rolle er et af Virginia Woolf-portrætterne (s. 71). Her oplyses en lille del af forfatterindens ansigt fra pande til hals. Det højre øje titter frem og ser forbi beskueren. Måske tvinger Woolf sit ansigt ud af en af de sorte depressioner, hun led af, og som i sidste ende kostede hende livet.

Denne brug af sorte områder er barsk, men meget fortællende.

Amelia Earhart og Katharina von Bora

De fleste af portrætternes baggrunde er også sorte, men der findes undtagelser. Særligt et af portrætterne af piloten Amelia Earhart er

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- antologi (1)
- boganmeldelse (65)
- dagbøger (1)
- digtsamling (22)
- En litterær refleksion (5)
- essay (4)
- eventyr (1)
- fabler (1)
- faglitteratur (9)
- klassikerlæsning (12)
- kortroman (2)
- kunstbog (6)
- lyrik (3)
- noveller (3)
- prosa (5)
- prosadigt (2)
- roman (14)

Sidevisninger i alt

115,964

fascinerende (s. 55). Her ses den portrætterede med et mosaikansigt, der træder frem af den grå baggrund. Hendes frakke og hat er blot markeret med enkelte streger, hvilket skaber endnu mere fokus på Earharts ansigt. Dog er den næsten usynlige hat tilstrækkelig til at lægge en markant skygge over den portrætteredes øjne.

Sidst men ikke mindst skal nævnes portrættet af Katharina von Bora, Martin Luthers kone, som fik overdraget det privatøkonomiske ansvar af sin mand (s. 77). Han erkendte nemlig fuldstændig ærligt, at det ikke interesserede ham. At overgive så vigtigt et ansvarsområde til en kvinde var så kontroversielt, at Katharina blev upopulær blandt både lokale mænd og kvinder. Dette medførte, at hun efter Luthers død fandt det klogest at flytte fra Wittenberg; byen, som hun og hendes mand havde boet i, siden de blev gift.

Brinchs portræt viser en forholdsvis ung kvinde med milde øjne, der dog ser ud, som om de fokuserer på et mål. Hendes læber er presset sammen på en måde, der afslører koncentration. Her er en kvinde, der ved, hvad hun vil, og også er temmelig overbevist om, at hun kan gennemføre det, hun har sat sig for.

Kvinder, der stadig forandrer verden

Med sin maleriserie/bog pirrer Agnete Brinch til beskuerens/læserens nysgerrighed. Hvem var det lige, Elisabeth Jerichau Baumann var (s. 25) og hvorfor er hendes næse og øjne dækket af sort maling? Og hvad med Mae Haizlip, der kigger søgende ud mod maleriets venstre side (s. 49). Forsøget på at besvare de spørgsmål, malerierne vækker, understreger, at de portrætterede stadig kan forandre verden, selvom størstedelen ikke længere lever. Derfor er bogens titel holdt i nutid: "Women Who Change The World".

Indsendt af [Egil Hvid-Olsen](#)

Etiketter: [kunstbog](#)

Ingen kommentarer:

Tilføj en kommentar

 Kommenter som: connyta (Goo ▼

Underret mig

[Nyere indlæg](#)

[Startside](#)

[Ældre indlæg](#)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)